

Rede van de Voorzitter van de Eerste Kamer, de heer Braks, ter gelegenheid van de laatste vergadering van de Eerste Kamer voor het kerstreces op 17 december 2002

Dames en heren, met deze conclusie komen wij, wat deze Kamer betreft, aan het einde van de vergaderingen in het kalenderjaar 2002. Het is nu te vroeg om te omschrijven hoe het politieke bedrijf en de aard van de politiek van dit jaar later geboekstaafd zullen worden. Daarom wil ik het vanmiddag, ook gelet op de bijeenkomst die wij straks nog hebben, laten bij een enkele opmerking.

Aan het begin van het jaar zag het ernaar uit dat deelneming in de politiek bij velen een nieuw elan had losgemaakt. Er was zelfs sprake van een nieuwe politiek, zonder dat veel moeite werd gedaan om vorm en inhoud van de vernieuwing te bepalen. Door degenen die het verschijnsel analyseerden, werden echter vaak negatieve uitgangspunten voor vernieuwing gevonden. Ik noem sociale en economische onveiligheid, gebrek aan respect en fatsoen, het ontbreken van openheid en transparantie bij overheid en samenleving, het gevoel dat de politieke elite onbereikbaar was geworden voor de uitleg van maatschappelijke noden en steeds meer in zichzelf besloten raakte. Wij sluiten een jaar af met noodlottige en nogal tragische gebeurtenissen waarin wij verlies hebben geleden in de politiek. Ik hoop en vertrouw erop dat een dergelijk besef ons zal uitdagen en uitnodigen om te laten zien dat het beter en menselijker kan.

De gebeurtenissen van dit jaar hebben natuurlijk een weerspiegeling gevonden in de productie en behandeling van de nationale regelgeving. Vanaf prinsjesdag zijn hier zestig wetsvoorstellen ingeschreven, waaronder tien begrotingen en een rijkswet. Van dit aantal werden negentien wetsvoorstellen in voorbereidend onderzoek genomen in veertien commissievergaderingen. Voorts werden dertien plenaire vergaderingen gehouden die hun weerslag vonden in 251 pagina's, gedrukt in de Handelingen van de Eerste Kamer. Waar in de laatste jaren het aantal pagina's in de Handelingen voortdurend leek op te lopen, is dat nu niet het geval. Pas later zal vastgesteld kunnen worden of het om een werkelijke trendbreuk gaat.

De digitale belangstelling voor het functioneren en de organisatie van de Eerste Kamer bleef wel op peil, gelet op de registratie van de belangstelling voor onze internetsite. Na een dip in het derde kwartaal herstelde zich het bezoek in de laatste drie maanden op zo'n 22.000 kijkers per maand ofwel gemiddeld 700 bezoekers per dag. Niet gering. Overigens werden in deze periode ook vijf schriftelijke vragen ingediend en werden twee van de drie ingediende moties verworpen. Tevens werden er drie interpellaties in de statistieken bijgezet dankzij drie interpellaties over hetzelfde onderwerp in dezelfde vergadering, hetgeen ons allen nog voor ogen staat.

Veel aandacht was er ook voor bijzondere ceremoniële bijeenkomsten van de Verenigde Vergadering, te weten prinsjesdag en de herdenkingsplechtigheid na het overlijden van prins Claus. Bij de laatste uitreiking van de prijzen in het kader van het prins Claus Fonds bleek met welk een blijvend verlies Nederland en daarbuiten moet leven.

Met ingang van het Deense voorzitterschap is de frequentie van bijeenkomsten in de JBZ-raad opgevoerd. In de hier beschouwde periode heeft deze grotere intensiteit geleid tot het agenderen van ten minste 91 ontwerpbesluiten van de JBZ-raad. Daarvan zijn 57 ontwerpbesluiten als het Koninkrijk bindend aan de Kamer ter instemming voorgelegd. Mede door de ondersteunende functie van het Europees Bureau van de Eerste Kamer (EBEK) heeft deze Kamer haar onderzoekende functie kunnen vergroten. Dit heeft ertoe geleid dat bij de eerste beoordeling 15 keer instemming is gegeven maar dat 42 keer de instemming, vaak om formele redenen, werd

onthouden. Deze cijfers tonen nog eens aan hoe dominant de Europese regelgeving en besluitvorming intussen is geworden. De Kamer hield zich dan ook terecht heel veel bezig met Europa, ook in het zogenaamde Europa-debat en in de terugkoppelingsbijeenkomsten en expertebijeenkomsten voor de leden die deelnemen aan de Europese Conventie. Met genoegen mag vastgesteld worden dat een en ander vaak verliep in goed overleg met de Tweede Kamer. Deze vaststelling is veelbelovend voor de samenwerking binnen het in te richten parlementair expertisecentrum Europa, waarmee vorige week daadwerkelijk in de projectbegeleidingsgroep is begonnen.

Beste medeleden, geachte medewerkers, uit dit overzicht blijkt dat wij met elkaar toch veel werk verricht hebben. Wij zijn daarbij door de leden en ook door de betrekkelijk kleine ambtelijke organisatie weer van harte en met ijver ondersteund. Gaarne zeg ik hun daarvoor hartelijk dank. U en hun wens ik vredige en goede dagen toe in de komende recesperiode, met prettige eindejaarsfeesten die noden tot welbevinden, overpeinzingen en uiteraard nieuwe voornemens.